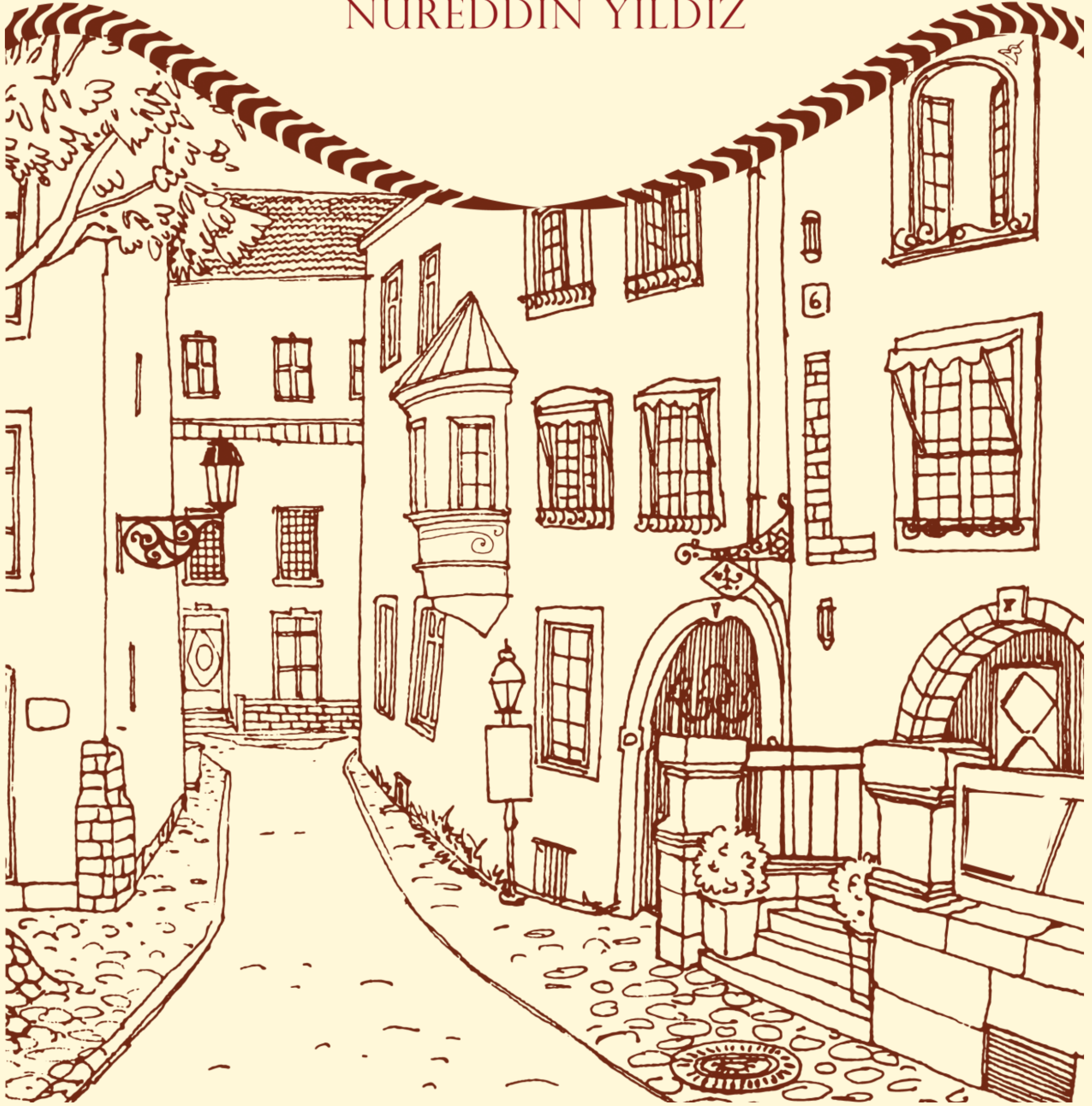
EVLİLİK MANİFESTOSU

NUREDDİN YILDIZ

EVLİLİK MANİFESTOSU

NUREDDİN YILDIZ

Bismillahirrahmanirrahim…

Zifafla biten bir nikâh sürecinin müttaki mü'min düzeyinde olması için:

1- Yaşı ve idraki evlenmeye müsait iki mü'min olarak bu işe başlamalıdırlar. Buluğ çağından sonraki her yaş, evlenmek için uygun yaştır. Şu kadar ki gerek erkek ve gerekse kadının yaşı başı geldiği hâlde rüşdü olgunlaşmamış olabilir. Bir ev, bir eş idare edemeyecek zafiyet içinde olabilir. Bu durumda evlenme kararı kişinin velisi tarafından verilmelidir.

2- Eş arayışı, bulunan eş adayı ile görüşme süreci kesinlikle duygusallıktan arındırılmalıdır. Evet, evlilik bir sevgi seli ile yürür ama görüşmeleri, sonuçları ehil olanlarla istişare ederek, istihare yaparak, acele etmeyerek duygusallığı mümkün olan en alt sınıra indirmek gerekir.

3- Evlilik arayışından itibaren zifafa kadar olan süreçte ebeveyni hiçbir şekilde dışlamamak bereketin kaynağıdır. Onların rızası ve tecrübeleri iyi bir kaynak olarak korunmalıdır.

4- Gerek kadın ve gerekse erkek tarafı, bedenlerine eş aramalıdırlar. Hırslarına ve tamahlarına eş arayanların evlilikleri uzun süreli olmayabilir. Bedene eş aramakla hırs ve tamaha eş aramak arasındaki en bariz fark, mobilya ve ev eşyasında, düğün tarzında ortaya çıkar. Uygun bir eş adayını sunta ve boya eksiğinden ötürü dışlamak bunun göstergesidir. Eşler birbirlerini beğenmişler ise ve bu beğenme de istişare ve istihare ile tekit edilmiş ise en değerli mobilya ve en pahalı düğün bile ona bir katkı getiremiyor olmalıdır. İşin gerçeği budur.

5- Her iki taraf da, dinî hassasiyetlerin suistimal edilmesine karşı basiretli davranmalıdırlar. Mehir bile istemeyen bir samimiyetin suistimal edilip edilmediğini test etmek gerekir.

6- Eş adayları, birbirlerine ileride sorun olabilecek özel hâllerini; mesela geçirdikleri ameliyatları ve kalıcı hastalıklarını muhakkak söylemelidirler.

Çok özel durumlar söz konusu ise bu, nikâh akdi esnasında da konuşulmalı ve herkesin kabulü aranmalıdır.

7- Eş adayları ekonomik refah seviyesi açısından hangi düzeyde bir hayat tarzı üzerinde anlaştıklarını konuşmalıdırlar.

8- Eş adayları kesinlikle birbirlerini görmeli ve beğenmelidirler. Tavsiye üzerine kurulan, göz zevkinin tatmin olmadığı bir evlilik Sünnet'e de aykırıdır.

9- Aynı cemaatten, aynı tarikattan olma gibi sebepler üzerine evlilik inşa edilemez. Kesinlikle bedenlerin uyuşmasını sağlamak gerekmektedir. Eğer bedenler ve beyinler uyuşmuş ise aynı

cemaatten, aynı yöreden olma gibi nedenler takviye edici rolünde olabilir. Babaların, annelerin arkadaşlığı gibi nedenler su köpüğü düzeyindedir.

10- Eş adaylarının görüşmeleri aylarca sürmemelidir. Halvet olmayacak bir ortamda, ileri derecedeki konuların bulunmadığı şeyleri görüşmelidirler. Bu görüşmelerde boş vaatler vermemeli, görüştükleri şeylerin özetini istişare ettikleri şahıslarla istişare etmeli, sonrasında onay vermelidirler.

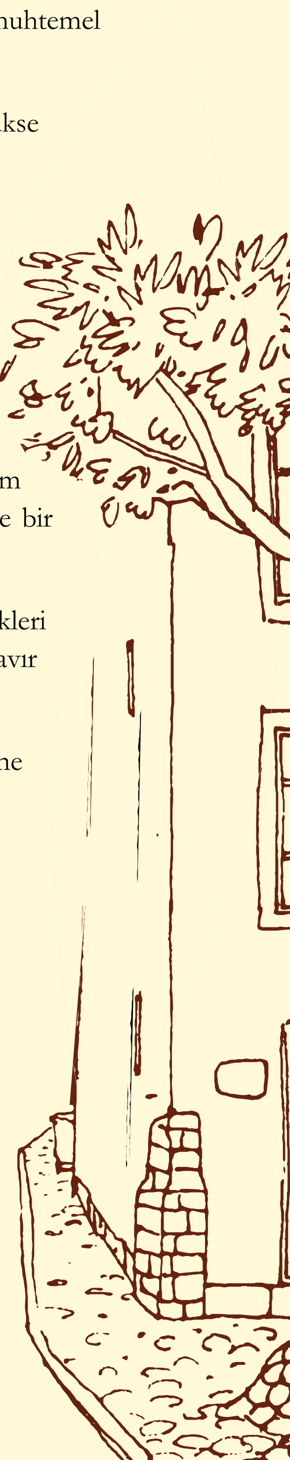
11- Nikâhın zifaftan çok önce kıyılması, kadının aleyhine bir durumdur. Daha rahat görüşmeyi sağlama gibi uçuk bir gerekçe üzerine oturtulan nikâh, kadının zulüm görmesine neden olabilir. Caiz olup olmadığından önce akıllıca olup olmadığına bakmak gerekir. Nikâh, zifaftan bir iki gün önce olmalıdır. Nikâhtan önceki durumun da her iki taraf açısından 'iki yabancı' pozisyonunda olduğu unutulmamalıdır.

12- Nişan ve nikâh arasındaki süre, bir iki hafta gibi dar bir zaman da olmamalı, aylarca süren uzun bir zaman da olmamalıdır. Tanışma, muhtemel sorunları tespit etme gibi sonuçlar için yeterli bir zaman tayin edilmeli ve buna uyulmalıdır.

13- Gerek nişan esnasında ve gerekse sonraki dönemlerde ailelerin birbirlerine verdikleri hediyeler, takılar ve benzeri şeylerin durumu netleştirilmelidir. Emanet mi yoksa hediye mi olduğu belirlenmeli, muhtemel bir ayrılıkta o eşyanın sorun olmasına mani olunmalıdır.

14- Ev eşyasında kadının talepleri ağırlıkta olan bir uygulama yapılmalıdır. İsrafa, kör taklide ve lükse kaçmayan talepler saygıyla karşılanmalıdır.

15- Nikâh öncesinde ileriki hayata dair ayrıntılar görüşülürken şu üç konu asla görüşülmeye bile alınmamalıdır: Cima, çocuk sayısı, erkeğin bir puan önde olması. Bu üç konunun görüşülmesi bile İslamîliğin zedelenmesine neden olur. Müslüman bir aile sınırsız ve tartışmasız bir yatak odası ilişkisi üzerine kurulur. Çocuğu aile yapmaz, Allah yaratır. Aile de Allah Teâlâ'nın yaratmasına vesile olmaktan mutlu olur. Erkek, Allah'ın verdiği bir hak olarak evin emredeni olur. Emretmenin gereğini de Allah'a hesap olarak verir.

16- Bir evin tek erkeği olmak gibi özel durumu olanlar ebeveynleri ile yaşayacaklarsa bunu hanım adayına izah etmelidirler. Tavsiye edilen; bir evde iki ailenin olmamasıdır. Hanım adayının böyle bir talebe 'Hayır!' demesi, Allah'ın ona verdiği bir haktır. Kimse onu bu hakkını kullandığı için ayıplayamaz. Kabul etmesi hâlinde bu kabulün duygusal bir karar olup olmadığı, onun büyükleri tarafından iyi tahlil edilmelidir. Önce söz verip sonra da sözün altında kalmak mü'mince bir tavır değildir.

17- Erkeğin ebeveynlik görevleri, erkeğin kendi görevidir. Rızası dışında bu görevleri eşine yükleyemez.

18- Mehir, kadının şer'i bir hakkıdır. Ne kadar ve nasıl bir mehir isteyeceğine kadın karar vermelidir. Nikâhtan önce mehrin ayrıntıları konuşulmalıdır.

Erkek tarafından şu veya bu taleplerde bulunulduktan sonra bir de nikâh akdi esnasında mehir konuşulması yerine, ilk anda mehir olarak istenecekler konuşulup karara bağlanmalıdır.

19- Evlenme yoluna girenler, duayı ihmal etmemelidirler. Bir yandan esbaba tevessül ederken bir yandan da muvaffakiyet için hususi dua etmelidirler.

20- Yakın akraba evliliğinin ilke olarak yararlı/zararlı değerlendirilmesi yerine şahsın kendi özel

durumuna göre karar vermesi icap eder. Bu da ancak istişare ile sonuçlandırılabilecek bir karar olmalıdır.

21- Eş adaylarının kültür farklılıkları da dikkate alınmalıdır. Duygusallığın ve diğer etkenlerin kapatamayacağı düzeyde bir fark, yıllarca sorunlu bir aile ortamına zemin hazırlayabilir. Tahsil durumu da gözden kaçırılmamalıdır. Bilhassa yüksek tahsilli hanımların, erkeklerin beklentilerine cevap vermede ya da onların erkeklerden beklentilerinin karşılık bulmasında sorunlar olabilmektedir. Eğer erkeğin aradaki farkı kabullenmesini gerektirecek özel bir durumu yoksa, erkek yüksek tahsilli bir bayanla evlenmeyi tercih etmemelidir.

22- Tesettürlü olmak, hafız ve Arapça biliyor olmak, tarikat erbabı olmak evlenilecek iyi biri olmak değildir. Bu vasıflar, kişinin kendisi için iyi bir durumu gösteriyor olabilir. Ama ikinci bir insana karşı karakterini göstermez. O nedenle, hafız olanı, Arapça bileni, tarikat erbabı olanı tercihe daha şayan görmenin ötesinde kör bir teslimiyete yanaşmamalıyız.

23- İyi bir hanımefendinin en muhtaç olduğu bilgi, sırasıyla Fıkıh bilgisi/eşlik-annelik bilgisi olmalıdır. Bir de sabırlı ise SALİHA KADIN olma özelliğine en yakın noktada bulunmaktadır.

24- Evlilik sürecinin işletilmesinde yöresel örflere kilitlenmek, zaman ve heyecan israfından başka bir şey değildir. Tamamen yok saymamakla beraber makul olanlarına itibar edilebilir.

25- Nişan sonrasındaki dönemde erkek ve kadın, kendisini evliliğe hazırlamalıdır. Bu hazırlık mobilya ve ticaret üzerinden değil, ruh ve heyecan üzerinden olmalıdır. Müfsit fikirli insanlarla istişare yapılmamalı, gezip tozma yerine dua ve tefekkürle derinleşmeye çalışılmalıdır.

26- Evlilik kararında ve uygulamasında anne babalar dışlanmamalı, onlara dışlanmışlık hissi verilmemelidir. Paraları varsa veya yoksa onlar değerlidirler, duaları paralarından daha önemlidir.

27- Düğün günü kararı, kadın tarafının tercihine göre belirlenmelidir.

28- Düğün sadece bir ilandır; iki adayın helal yolla bir araya geldiklerinin tescil edilmesine düğün denir. Sünnet'e uygun bir düğünde:

a- İsraf yoktur, (bir günlüğüne giyilecek elbise, takı vb. taklitler…)

b- Abartı yoktur,

c- Gösteriş yoktur,

d- İhtilat (erkek-kadın karışıklığı) yoktur,

e- Müzik yoktur,

f- Neşesizlik, cihat marşları, şehadet davetiyeleri yoktur,

g- Namaz kaçırmak yoktur,

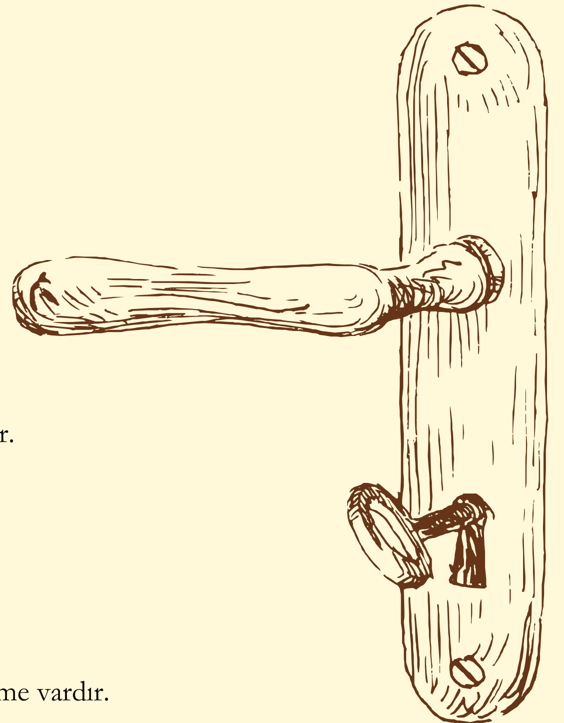
h- Gelini erkeklerin ortasına çıkarmak, fotoğraf çektirmek yoktur.

Bunun aksine:

a- Tebrik ve dua vardır,

b- Neşe vardır,

c- Dilenciliğe ve ihaleye dönüşmeyen bir destek olma, yardım etme vardır.

29- Düğün öncesinde ve sonrasında, yakın akraba ve arkadaş sululuğu bize göre değildir. Damadı dövmek, nimetleri eğlence meselesi hâline getirmek, yoğurt dökmek bize göre şeyler değildir.

30- Düğün öncesinde ve sonrasında hanımların/erkeklerin kendi aralarında yatak odasına ait meseleleri konuşup yüz kızartacak sözler sarf etmeleri ahlâksızlıktır. Mahremiyet sınırlarını aşan hiçbir şeyi kabul edemeyiz.

31- Gerek hanım ve gerekse erkek bir ilmihâl kitabından evliliğin ilk günlerini, cimayı okumalıdırlar. Birbirlerinin haklarına, görevlerine vâkıf olmalıdırlar.

32- Her iki tarafın da değerli gördüğü bir kişinin ziyaretinde bulunulup ondan tavsiyeler alınmalı ve o tavsiyelere önem verilmelidir.

33- Nikâh akdi esnasında susmak değil konuşmak doğru olandır. Usulen, adet yerini bulsun diye nikâh akdi yapılmaz. Herkes aleni konuşmalı, içindekini dökmeli, şahitler de olan/söylenen her şeye şahit olmalıdırlar.

34- Erkek ve kadın, nikâh akdinden sonra şunu bilmelidirler: Yıllarca sürecek bir SABIR TÜNELİ YOLCULUĞUNA çıkılmıştır. Sabrı kaybeden her şeyi kaybedecektir.

35- Nikâhlanıp bir eve kapananlar, evlerini maddi ve manevi bütün mikroplardan korumalıdırlar. Taklitten kaçınmalıdırlar. Orayı cennet yapmasını bilmelidirler. Ama cennetin de pek ucuz olmayacağını unutmadan...

Evlilik budur.

Evlilik cihattır.

Evlilik cennete giden yoldur.

Evlilik dinin yarısıdır.

Evlilik Peygamber aleyhisselamın yoludur.

Nureddin Yıldız

